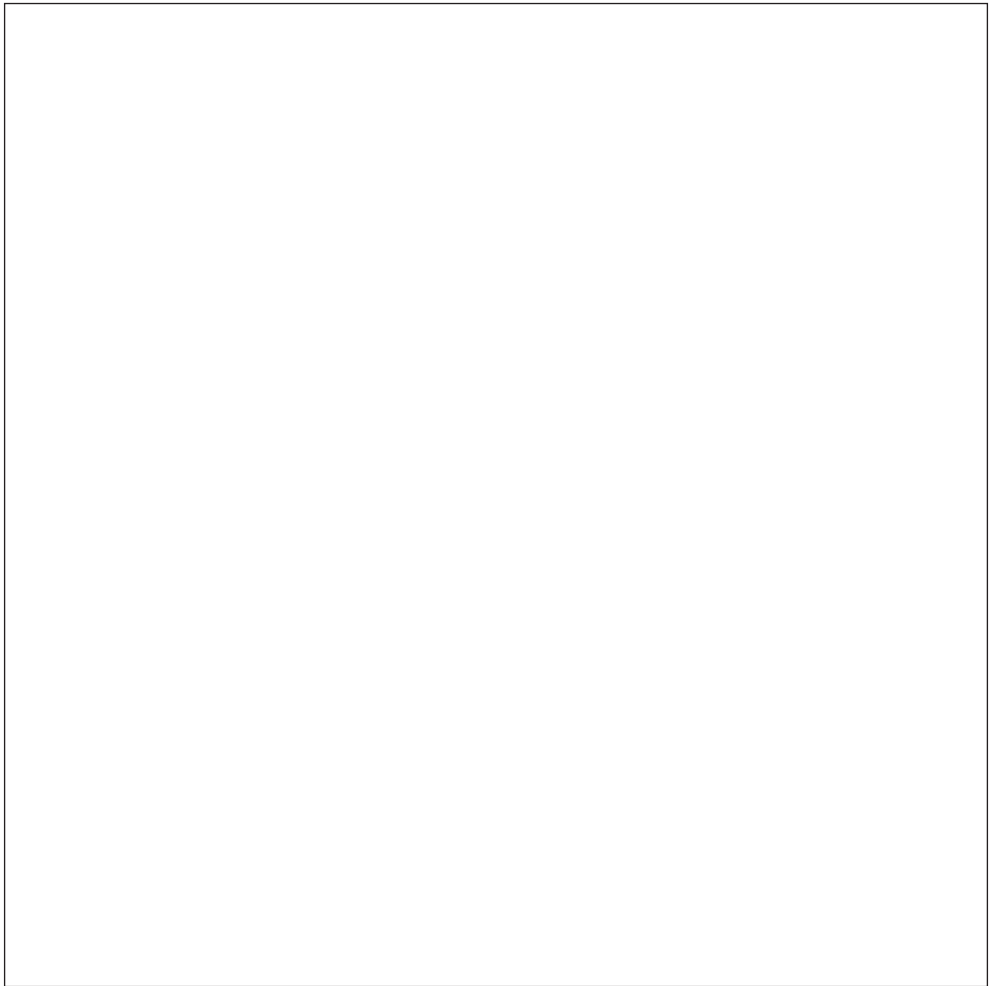

GUIA

Planificació de Prevenció d'Incendis Forestals en l'Àmbit Municipal

Quali
Gouv

Una ajuda a la planificació en la prevenció dels incendis forestals

La planificació, tant pel que fa a la prevenció dels incendis forestals, com a la seua extinció, és una ferramenta fonamental i imprescindible per a combatre els efectes que este risc pot tindre sobre el nostre territori i el nostre patrimoni natural. És per això que disposar de la planificació en matèria de prevenció no només és una obligació legal, sinó també una necessitat.

Segons estableix la legislació vigent tots els municipis amb superfície forestal han de redactar el seu corresponent pla de prevenció d'incendis, un document on es regulen les activitats i els usos susceptibles de generar un incendi forestal i es dissenyen les infraestructures de prevenció necessàries.

Des de la Conselleria de Governació, conscients de l'esforç enorme que suposa per als municipis abordar esta planificació i plenament convençuts de la necessitat que es dispose d'esta ferramenta, de la mateixa manera que ja disposem dels plans municipals davant les emergències, s'ha elaborat esta Guia de Planificació de Prevenció d'Incendis Forestals en l'àmbit municipal en la qual es facilita un instrument que ajude els municipis en la redacció del seu pla preceptiu d'acord amb la normativa i amb els plans d'àmbit superior.

En definitiva, es tracta de continuar donant suport als municipis en les seues obligacions, però sobretot de continuar fomentant la col·laboració i el suport entre les administracions en la defensa del nostre patrimoni forestal.

Serafín Castellano Gómez
Conseller de Governació

Guia per la planificació de prevenció d'incendis forestals en l'àmbit municipal

Els incendis forestals i les conseqüències que generen, danys personals, materials i mediambientals, produeixen en la societat malestar i alarma; estos fenòmens són considerats com un dels principals problemes de les muntanyes valencianes. La prevenció d'incendis forestals ha de ser, per tant, una acció prioritària per a totes les administracions dins de l'àmbit de competències de cada una d'elles.

Esta guia divulgativa busca donar a conèixer la planificació de la prevenció d'incendis forestals existent a la Comunitat Valenciana i que, una part d'esta, és competència directa de les administracions locals.

Què és un pla de prevenció d'incendis?

És una planificació específica per a un territori determinat que defineix, dissenya i gestiona, les mesures, actuacions i infraestructures que són necessàries per a disminuir el nombre d'incendis forestals i la superfície afectada per estos. Esta planificació i gestió s'afronta a diferent escala territorial en funció de la superfície i del valor ecològic de les zones a protegir.

Els objectius principals dels plans de prevenció d'incendis són:

- Disminuir la probabilitat que es produísca un incendi.
- Minimitzar els temps de detecció i resposta dels mitjans d'extinció.
- Disminuir la perillositat de l'incendi forestal una vegada produït.

Les actuacions que es proposen en els plans de prevenció d'incendis han d'anar

encaminades a aconseguir estos objectius principals, i es poden dividir en:

- Mesures i accions dirigides a combatre les causes que produeixen incendis forestals.
- Mesures i accions centrades en la gestió i en el manteniment d'una xarxa efectiva de vigilància i de telecomunicacions.
- Mesures i accions que aconseguisquen reduir la superfície afectada per un incendi forestal.

Tipus de plans de prevenció d'incendis forestals

A la Comunitat Valenciana la planificació de prevenció d'incendis forestals, queda definida per diferents lleis. En la següent taula es mostren les distintes figures de planificació i la legislació de què deriven.

Legislació	Figura de planificació
Llei 43/2003 de Monts	Plans de defensa
Llei 3/1993, Forestal de la Comunitat Valenciana ¹	Pla de prevenció d'incendis forestals de demarcació
	Pla local de prevenció d'incendis forestals
Llei 11/1994, d'Espais Naturals Protegits de la Comunitat Valenciana	Pla de prevenció d'incendis forestals en els parcs naturals
	Plans de prevenció d'incendis forestals en altres Espais Naturals Protegits (paisatges protegits, paratges naturals municipals, reserves naturals, etc.)

¹Contingut mínim dels plans especificat en el Reglament de la Llei Forestal de la Comunitat Valenciana (Decret 98/1995).

La planificació derivada de la Llei 3/1993, forestal de la Comunitat Valenciana, el seu reglament i la Resolució de 29 de juliol del 2005, de la Conselleria de Territori i Habitatge, per la qual es declaren els terrenys forestals de la Comunitat Valenciana zona d'alt risc d'incendis, es considera obligatòria i es refereix a:

- **Els plans de prevenció d'incendis forestals de demarcació.**

Correspon a la Conselleria competent en matèria de prevenció d'incendis forestals la redacció d'estos plans. Cada demarcació forestal posseeix el seu propi pla de prevenció d'incendis, sent els de major àmbit superficial i també els que estableixen les directrius bàsiques que donen coherència a la planificació de menor escala. Estos plans tindran la consideració de plans de defensa, pel que fa a prevenció d'incendis conforme la Llei de Monts (2003).

- **Els plans locals de prevenció d'incendis forestals.**

Correspon a cada administració local, elaborar el seu propi pla local de prevenció d'incendis forestals, sent obligatori per a tots els municipis amb superfície forestal. Estos plans es troben subordinats als plans de prevenció d'incendis forestals de demarcació.

A més, al llarg dels últims anys s'han desenvolupat:

- **Els plans de prevenció d'incendis forestals dels parcs naturals.**

L'elaboració d'esta planificació correspon a la Conselleria competent en matèria de prevenció d'incendis forestals. La planificació específica dels parcs naturals sol ser més restrictiva a causa del grau de protecció que ostenta el territori que defenen.

- **Plans de prevenció d'incendis forestals en Espais Naturals Protegits diferents de parcs naturals (fonamentalment paratges naturals municipals).**

La implantació de la Llei 11/97, d'Espais Protegits de la Comunitat Valenciana, ha implicat el desenvolupament d'una normativa particular per a estos àmbits que, en alguns casos, preveu, fomenta o insta la redacció de plans de prevenció d'incendis.

- **Altres plans relacionats amb la prevenció d'incendis d'àmbit local.**

Plans locals de cremes

La conselleria competent en la prevenció d'incendis forestals, autoritza i regula l'ús del foc en activitats agrícoles que es realitzen a menys de 500 m del terreny forestal; això no obstant, els ajuntaments podran elaborar plans locals de cremes que seran la normativa reguladora en la gestió de l'ús cultural del foc adequada a les peculiaritats de cada territori.

Plans de prevenció d'incendis forestals d'àmbit municipal

Taula resum de la planificació de prevenció d'incendis forestals en l'àmbit municipal

Regula en	Nom del Plan	Finalitat
Tot el terme municipal	Pla local de prevenció d'IF*	Regula activitats i gestiona els usos que puguin generar un incendi forestal. Dissenya les infraestructures de prevenció de 3 ordre. Incorpora infraestructures de 1 i 2 ordre planificades en plans d'àmbit superior.
Zona forestal + 500 m	Pla local de cremes	Regula i planifica únicament les cremes agrícoles.
Espai natural protegit gestionat per una entitat local	Pla de prevenció d'IF en espais naturals protegits diferents de parcs naturals	Desenvolupen i/o reajusten les accions programades en la planificació d'àmbit superior, bàsicament en les actuacions a realitzar a curt termini. Donen flexibilitat per a establir mesures no recollides en la planificació d'àmbit superior, derivades de les característiques particulars de l'espai natural.

*IF: incendis forestals

Plans locals de prevenció d'incendis forestals

Quins municipis han de redactar-lo?

Tots els municipis de la Comunitat Valenciana **amb superfície forestal** han de redactar un pla local de prevenció d'incendis forestals.

Amb quin objectiu?

Els plans locals regulen les activitats i gestionen els usos que puguen generar un incendi forestal, dins del seu terme municipal. Pel seu caràcter subordinat als plans de prevenció d'incendis forestals de demarcació (d'ara en avant, PPIF de demarcació), els plans locals han de desenvolupar les mesures i accions descrites en estos, que siguen de competència municipal.

Què passa si el municipi està integrat en un parc natural?

En este cas, cal destacar que els plans locals no completaran, ni desenvoluparan els PPIF de parc natural, sinó que hauran de respectar íntegrament les accions i infraestructures proposades, ajustant-les al marc de competències municipal. Si existira una zona del terme municipal que quede fora del parc natural, es regirà pel que estableisca el PPIF de la demarcació.

Què passa amb els plans locals de cremes?

Si el municipi ja compta amb el seu pla local de cremes aprovat, s'adjuntarà com a annex al pla local. En el cas que no existisca este pla, s'haurà de redactar d'acord amb el que estableix reglamentàriament.

Un pla local de prevenció d'incendis, és el mateix que un pla d'actuació municipal?

No. Els plans d'actuació municipal enfront del risc d'incendis forestals, se centren exclusivament a gestionar l'emergència que suposa un incendi forestal una vegada iniciat, mentre que els plans locals planifiquen i gestionen les accions i mitjans que eviten o disminueixen l'inici de l'incendi i que n'entrebanquen la propagació. No obstant això, ambdós plans posseeixen continguts mínims semblants, per la qual cosa es recomana que es redacten paral·lelament de manera que s'establisca una coordinació i coherència en les accions plantejades a nivell local.

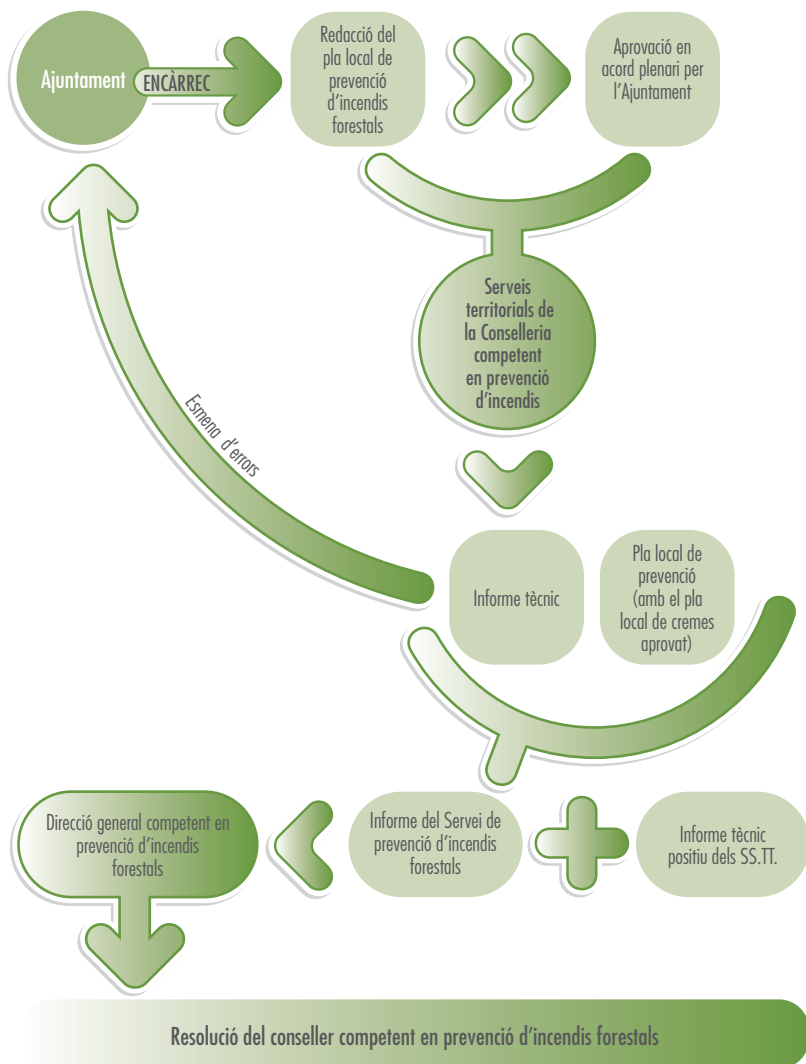
Els plans locals, una vegada aprovats formaran part dels plans locals d'emergència que estableix la Directriu Bàsica de Protecció Civil d'Emergència per Incendis Forestals.

Continguts obligatoris d'un pla local de prevenció d'incendis forestals.

Els continguts obligatoris que han de tindre els plans locals de prevenció d'incendis forestals s'estableixen en el Reglament de la Llei Forestal de la Comunitat Valenciana (Decret 98/1995), i són:

1. Descripció física, econòmica i sociològica del municipi.
2. Inventari i divisió en zones en funció del seu risc d'incendis.
3. Àrees d'especial protecció i prioritat de defensa.
4. Ordenances i normes d'aplicació municipal, incloent-hi:
 - Plans locals de cremes.
 - Sistemes de prevenció en urbanitzacions, campaments i zones tradicionals d'ús recreatiu.
5. Inventari de mitjans propis i mobilitzables.
6. Protocol d'actuació en funció dels distints graus d'alerta d'incendi.
7. Cartografia referent als punts anteriors.

Procés d'aprovació d'un pla local de prevenció d'incendis forestals

Plans locals de cremes

Què regulen?

Els plans locals de cremes regulen i planifiquen de forma temporal i espacial l'ús del foc en les pràctiques culturals dins del terme municipal.

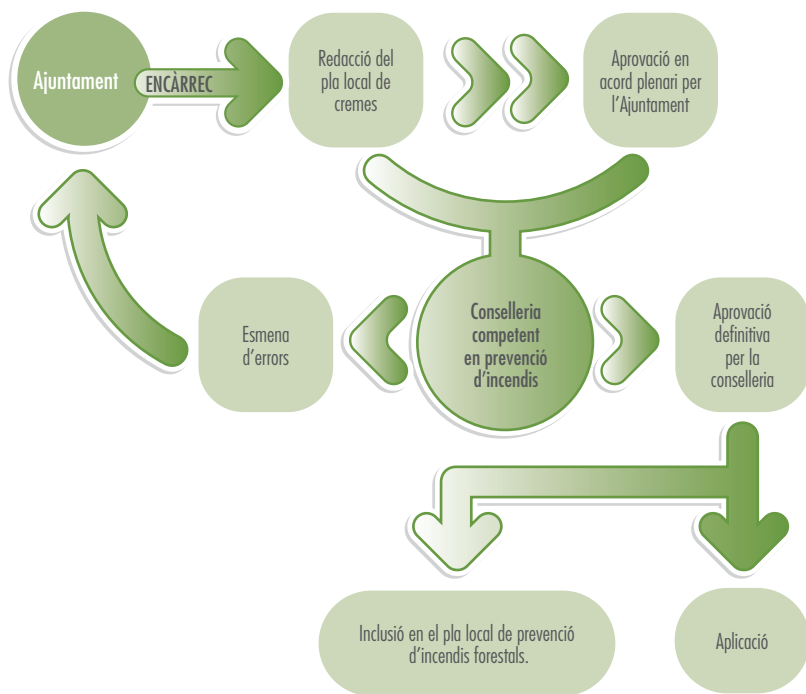
Quins han de ser els seus continguts?

Els continguts mínims establits en el Reglament de la Llei Forestal de la Comunitat Valenciana (Decret 98/1995), són:

- Inventari d'accions o activitats tradicionals que requereixen del foc com a eina cultural. Quantificació i justificació.
- Proposta de regulació i organització de les accions o activitats en el temps i en l'espai, tant agrícoles com ramaderes o cinegètiques, que garantisca al màxim la conservació de les muntanyes enfront del risc d'incendi.
- Cartografia on quede reflectida l'organització proposada amb partides, dates de crema, cicles de crema, etc.
- Mitjans que l'entitat local i els particulars poden aportar per a la consecució de l'organització proposada

Com s'aproven?

Encara que els plans de cremes formen part dels plans locals de prevenció, posseeixen un procés d'aprovació distint i independent al d'estos. Una vegada tramitats els plans locals de cremes es poden aplicar directament, encara que el municipi encara no compte amb el seu pla local de prevenció.

Poden redactar-se conjuntament per a uns quants municipis?

No. Cada pla local de cremes es redactarà i aprovarà per a un únic terme municipal. No obstant això, uns quants municipis limítrofs podran definir les zones agrícoles que posseïxen característiques semblants quant al tipus de cultiu, orientació, proximitat a la muntanya, etc., tot regulant les cremes agrícoles en estes zones de la mateixa manera, independentment del terme municipal a què pertanguen.

La proposta d'estes zones agrícoles homogènies, cada pla local de cremes i la seua aprovació pel Ple, es remetràn a la Conselleria competent en prevenció d'incendis forestals, que informarà sobre els plans locals de cremes i determinarà si les zones homogènies proposades es poden organitzar conjuntament.

Plans de prevenció d'incendis forestals en espais naturals protegits diferents de parcs naturals

Per a quin espai natural es redacten?

Es poden redactar per a qualsevol espai natural protegit que no siga un parc natural.

No obstant això, en l'àmbit de les competències municipals, la gestió d'espais naturals protegits queda restringida als paratges naturals municipals, per la qual cosa únicament es podrà elaborar per a estos espais, excepte acords puntuals que amplien les seues competències a altres espais naturals.

Qui els redacta?

Els ajuntaments que tinguen encomanada la gestió dels paratges naturals municipals, són els que podran elaborar els plans de prevenció d'incendis forestals per a estos espais protegits.

Són obligatoris?

No, i a més per a evitar una duplicitat innecessària, es fomentarà la redacció del pla local de prevenció d'incendis forestals, que sí que té caràcter obligatori, enfront d'un pla de prevenció d'incendis específic de l'espai protegit.

La millor forma d'integrar l'espai protegit en la planificació de prevenció d'incendis forestals sense necessitat elaborar un pla específic és incorporar-lo en el pla local de prevenció com una àrea d'especial protecció.

Quins són els seus objectius?

A més dels objectius principals de qualsevol pla de prevenció d'incendis forestals, han de dinamitzar, reajustar i desenvolupar les accions més immediates de la planificació principal.

Seràn documents dinamitzadors amb prou flexibilitat per a establir mesures no recollides en la planificació essencial, sempre que estes deriven o es fonamenten en les característiques particulars de l'espai protegit.

Quins en són els continguts?

Els continguts han de ser coherents amb els plans de prevenció de nivell superior.

- Actuacions de prevenció de la iniciació.
- Actuacions de prevenció de la propagació.
- Descripció i inversió per a cada actuació.

Fonts d'informació

Per a redactar els documents relacionats amb la planificació de prevenció d'incendis forestals en l'àmbit municipal, d'una forma homogènia i coherent amb la planificació de nivell superior, es recomana consultar

les Guies metodològiques **que apareixen en el CD adjunt**

o l'apartat Normes tècniques, instruccions i guies dels PPIF de la demarcació en què es troba el municipi.

Davant de qualsevol dubte, els tècnics encarregats de la redacció d'estos plans poden demanar informació a la

Conselleria competent en matèria de prevenció d'incendis.

GUIA

PLANIFICACIÓ DE PREVENCIÓ D'INCENDIS FORESTALS EN L'ÀMBIT MUNICIPAL

SOM prevenció

